

som Ministeren havde tænkt sig, at man nu bevilgede en Bolig med Have til vedkommende Præst og saa overlod Ministeren ved Lejlighed, naar han inddrog anden Præstegaardsjord, selv at lægge Avling til. Man har fra Udvalgets Side ment, at medens dette Spørgsmaal bliver overvejet paa Lovforslaget om Præsterens Lønning, bør der gøres et alvorligt Forsøg paa at undvære Avling ved nogle af disse ny Embeder. Der kan jo disputeres meget om denne Sag. Vi have drøftet den flere Gange, og jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa nu. Men en Ting forekommer mig at være klar, og det er, at skulle vi nogen Sinde komme til en ret Forstaaelse af, hvorvidt man kan undvære Avling eller ej, er det heldigt, at der gøres Forsøg paa at undvære den adskillige Steder, og det ikke blot i et enkelt Aar eller i 2—3 Aar, men i en saadan Mærskel, at man kan have nogen begrundet Dom om Sagen. Det har altsaa været Udvalgets Mening, at et saadant Forsøg skulde gøres ved disse ny Tilfælde, og vi nære det Haab, at den højtærede Minister vil være med til at gennemføre dette Forsøg, saa at man virkelig kan vinde den fornødne Erfaring. Under den Forudsætning ere vi gaaede ind paa at gøre den residerende Kapellan, som i Fjor blev vedtagen i Gjstrup, til Sognepræst. Vi forudsætte, at Ministeren ikke for Tiden udfører den Plan om at lægge en mindre Præstegaardsavling til Kaldet, som han i Anmærkningerne har skitseret. Vi ere endvidere gaaede ind paa de Forslag, Ministeren har stillet om, at den Jord, som skal tilskydes fra det vedkommende Sted til Bolig og Have for Kapellanen eller Sognepræsten, enten skal tilskydes af Kommunen, som vi tidligere have foreslaaet, eller af private, men vi have fastholdt, at man paa Stedet bør vise sin Interesse for Sagen ved at bringe dette lille Offer saa vel som ved at hvide de Penge, som man jo plejer at kræve samlede til Vedligeholdelsesudgifter. Ved Kapellaniet i Vesterø paa Læsø er Flerparten gaaet ind paa en mindre Befordringsgodtgørelse paa 100 Kr. Ministeren havde foreslaaet 300 Kr. ligesom i Gjstrup, men der er meget stor Forskel paa disse to Steder. I Gjstrup er der meget udstrakte Beje at befare for Præsten, medens Kapellanen i Vesterø paa Læsø kun har et lille afrundet Kald at passe. Vi have ment, at han maatte kunne komme ud af det med 100 Kr. til Befordring. Endelig er Udvalget gaaet ind paa et Forslag om en ny Kirke i Houborg til 18,500 Kr., og en Ordning af Præstegaardsforholdene i det ny Vindknud Sogn, som

skulde knytte sig dertil, efter det samme Mønster, som vi i Fjor vedtog med Hensyn til Gjstrup. Der har ganske vist ogsaa i dette Tilfælde været Tale om at indløbe en Præstegaard, men Udvalget har modtaget en Skrivelse fra det Udvalg, der har sat sig i Spidsen for Kirken derovre, hvori det udtaler, at man vil føle sig særdeles vel tilfreds, hvis man kunde faa Sagen ordnet paa lignende Maade som i Gjstrup, altsaa saaledes, at der blot blev indrettet en Bolig med Have til en eventuel Præst. Under denne Forudsætning ere vi gaaede ind paa Bevillingen her.

Endnu er der en Kirkebevilling, som jeg særlig maa omtale, det er Spørgsmaalet om Marmor kirken, Vædringsforslagene Nr. 109 og 110. Jeg behøver ikke at minde om, at Folketinget i sin Tid fandt, at Ministeriet havde overstredet sin Kompetence ved den Overenskomst, det havde sluttet med Gehejmeetsraad Tietgen, og hvorved det havde overdraget ham Marmor kirken og de omliggende Arealer for en Købesum af 200,000 Kr., mod at han paatog sig at opføre Kirken. Det er bekendt, at Spørgsmaalet blev gjort til Genstand for en Rigsretssag, og at Rigsretten frikendte Ministeriet. Men hvorledes man end fra Folketingets Side ser paa Ministeriets Færd ved denne Lejlighed, tror jeg ikke, der er nogen, som ikke anerkender det Storsværk, som Gehejmeetsraad Tietgen har udført ved Marmor kirken Genopførelse. Og naar det er meddelt os, at Kirken til Sommer vil være færdig til at tages i Brug, har Udvalget ment, at man ikke kunde modsette sig en Bevilling, der gør dens Benyttelse mulig. Spørgsmaalet om Marmor kirken hænger ganske vist sammen med hele Spørgsmaalet om Ordningen af de kjøbenhavnske Kirkeforhold, og derfor kan den Ordning, der træffes nu, kun blive en midlertidig; men Udvalget har ikke ment at kunne forsvare at lade denne Kirke staa fuldført og ubenyttet, indtil vi kunne enes om hele den store kjøbenhavnske Kirkesag, med hvilken det sandsynligvis kan have meget lange Udsigter. Derfor tilraade vi at bevilge den foreslaaede midlertidige Ordning. Men jeg maa tage et udtrykkeligt Forbehold for Udvalgets Vedkommende. Idet vi tiltræde denne Ordning, ville vi ikke derved føle os bundne med Hensyn til Lønninger for Præster og Kirkebetjente, naar vi komme til Ordningen af den almindelige kjøbenhavnske Kirkesag, og dernæst har Udvalget stillet en Underændring under Nr. 110, der gaar ud paa, at det Vederlag, der skal hvides til Garnisonskirken Præster og Kirkebetjente til Erstatning for